

Delårsrapport 3. kvartal 2019

Indholdsfortegnelse

Ledelsesberetning

- 3 Kort om 3. kvartal 2019
- 4 Hoved- og nøgletal
- 5 Udviklingen i 3. kvartal 2019
- 8 Forventninger
- 9 Risikoforhold
- 10 Hyperinflation i Argentina
- 11 Ledelsespåtegning
- 21 Kort om Hartmann

Regnskab

- 13 Totalindkomstopgørelse
- 14 Pengestrømsopgørelse
- 15 Balance
- 16 Egenkapitalopgørelse
- 17 Noter

Kort om 3. kvartal 2019

Hartmann skabte markant vækst i omsætningen og indtjeningen i 3. kvartal som følge af en stærk udvikling i kerneforretningen og et højere salg af maskiner og teknologi. I 2019 venter Hartmann nu at nå en omsætning i den øvre del af intervallet 2,2-2,4 mia. kr. og en overskudsgrad i niveauet 11%, og fortsatte investeringer i ny kapacitet skaber grundlag for yderligere volumenvækst fremover.

Fortsat volumenvækst

Fremgangen i emballagesalget fortsatte på tværs af Hartmanns markeder med særlig stærk volumenvækst i Europa og Nordamerika i 3. kvartal.

Stærk lønsomhed

Den positive udvikling i kerneforretningen og det højere maskinsalg drev en markant fremgang i lønsomheden i 3. kvartal, der også var påvirket af en betydelig licensindtægt.

Højere maskinsalg

Salget i Hartmann Technology bidrog som ventet væsentligt til fremgangen i 3. kvartal. Samlet set ventes salget af maskiner og teknologi fortsat at nå et normaliseret lavere niveau i 2019 sammenlignet med 2018.

Investering i ny kapacitet

I 3. kvartal udvidede Hartmann produktionskapaciteten i den europæiske forretning, hvor yderligere kapacitet blev klargjort til ibrugtagning i 4. kvartal. Indsatsen for at øge kapaciteten i Brasilien, USA og Europa i 2020 fortsatte.

Omsætning

591 mio. kr.

453 mio. kr. i 3. kvartal 2018

Overskudsgrad*

13,3%

5,4% i 3. kvartal 2018

Anlægsinvesteringer*

58 mio. kr.

32 mio. kr. i 3. kvartal 2018

Valutakurseffekter reducerede omsætningen med 30 mio. kr., mens driftsresultatet samlet set ikke var påvirket i 3. kvartal 2019. Effekten på omsætningen kan altovervejende relateres til udviklingen i den argentinske peso (ARS).

* Eksklusiv justering for hyperinflation.

Salget af bæredygtig støbepapemballage var stærkt i 3. kvartal, hvor vores teknologi- og maskinforretning samtidig leverede et solidt bidrag til den gode udvikling. Fremgangen skaber grundlag for styrket omsætning og indtjening i år, og vi fortsætter med at investere i produktionen for at kunne imødekomme efterspørgslen nu og i de kommende år.

Hoved- og nøgletal for koncernen

mio. kr.	3. kvartal				Akk.	
	2019	2019 ekskl. IAS 29	2018	2018 ekskl. IAS 29	2019	2018
Totalindkomst						
Nettoomsætning	591	604	453	492	1.741	1.619
Driftsresultat	76	81	13	26	179	165
Særlige poster	0	0	(9)	(9)	0	(30)
Driftsresultat efter særlige poster	76	81	5	17	179	135
Finansielle poster, netto	(15)	(18)	(7)	(20)	(28)	(46)
Resultat før skat	61	63	(2)	(2)	151	89
Periodens resultat	45	48	(5)	(1)	107	63
Totalindkomst	34	35	7	(8)	126	24
Pengestrømme						
Driftsaktivitet	130	130	22	22	203	159
Investeringsaktivitet	(58)	(58)	(32)	(32)	(145)	(70)
Finansieringsaktivitet	(3)	(3)	(0)	(0)	(60)	(68)
I alt	69	69	(10)	(10)	(2)	2
Balance						
Aktiver	-	-	-	-	2.046	1.770
Investeringer i materielle aktiver	-	-	-	-	144	67
Nettoarbejdskapital	-	-	-	-	328	336
Investeret kapital	-	-	-	-	1.500	1.309
Nettorentbærende gæld (NRBG)	-	-	-	-	680	620
NRBG ekskl. leasingforpligtelser	-	-	-	-	597	620
Egenkapital	-	-	-	-	825	704

mio. kr.	3. kvartal				Akk.	
	2019	2019 ekskl. IAS 29	2018	2018 ekskl. IAS 29	2019	2018
Nøgletal i %						
Overskudsgrad	12,9	13,3	2,9	5,4	10,3	10,2
Afkast af investeret kapital (ROIC), løbende 12 mdr.	-	-	-	-	15,5	17,7
Egenkapitalforrentning, løbende 12 mdr.	-	-	-	-	18,0	12,4
Egenkapitalandel	-	-	-	-	40,3	39,8
Gearing	-	-	-	-	82,4	88,1
Aktierelaterede nøgletal						
Antal aktier (ekskl. egne aktier)	-	-	-	-	6.915.090	6.915.090
Resultat pr. aktie, kr. (EPS)	6,4	6,9	(0,7)	(0,2)	15,4	9,1
Pengestrømme pr. aktie, kr.	18,7	18,7	3,2	3,2	29,4	23,0
Indre værdi pr. aktie, kr.	-	-	-	-	119,3	101,8
Børskurs, kr.	-	-	-	-	280,0	353,0
Børskurs/indre værdi pr. aktie	-	-	-	-	2,3	3,5
Børskurs/indtjening (P/E), løbende 12 mdr.	-	-	-	-	13,6	26,4
Markedsværdi, mio. kr.	-	-	-	-	1.964,2	2.216,8

For nøgletsdefinitioner henvises til side 82 i årsrapporten for 2018. I denne rapport angives driftsresultat og overskudsgrad før særlige poster, ligesom overskudsgrad, afkast af den investerede kapital og anlægsinvesteringer omtales eksklusiv justering for hyperinflation.

For at give et tydeligere indtryk af Hartmanns underliggende drift og udvikling præsenteres udvalgte regnskabstal i denne delårsrapport før regnskabsmæssig justering for hyperinflation (IAS 29). Læs mere på side 10.

Udviklingen i 3. kvartal 2019

I 3. kvartal skabte Hartmann fremgang i omsætning og indtjening drevet af fortsat volumenvækst og en højere gennemsnitlig salgspris, et større bidrag fra Hartmann Technologys salg af maskiner og teknologi og en betydelig licensindtægt fra et forlig i en europæisk patentretssag vedrørende Hartmanns imagic®-produkter.

Den stærke efterspørgsel efter bæredygtig støbepapemballage fortsatte og bidrog til at sikre volumenvækst på tværs af Hartmanns markeder i kvartalet, hvor særligt den europæiske forretning og koncernens aktiviteter i Nordamerika skabte stærk fremdrift. Den sydamerikanske forretning løftede også emballagesalget, men valutakursudviklingen i Argentina og højere råvarepriser havde en negativ effekt på udviklingen.

Hartmann udvidede produktionskapaciteten i den europæiske forretning, hvor yderligere kapacitet vil blive taget i brug i 4. kvartal. Derudover fortsatte udvidelsen af Hartmanns fabrik i USA og for-

beredelserne til etablering af en ny fabrik i Brasilien i 3. kvartal. Den nye kapacitet forventes fortsat taget i brug i 2020, hvor yderligere produktionskapacitet også tilføres i Europa.

Nettoomsætning

Hartmann fastholdt den positive udvikling i kerneforretningen i 3. kvartal 2019, hvor volumenvæksten fortsatte i alle markeder og den samlede omsætning steg til 591 mio. kr. (2018: 453 mio. kr.) efter justering for hyperinflation. Udover fremgang i kerneforretningen var den positive udvikling i omsætningen drevet af et højere bidrag fra Hartmann Technology.

I de første 9 måneder af 2019 steg omsætningen til 1.741 mio. kr. (2018: 1.619 mio. kr.) efter justering for hyperinflation.

Udsving i valutakurser påvirkede samlet set omsætningen med -30 mio. kr. i 3. kvartal. Udviklingen i den argentinske peso (ARS)

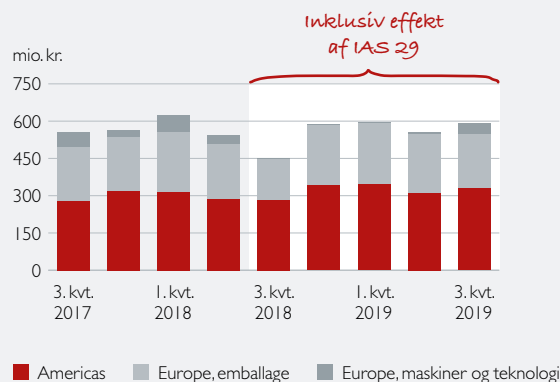
påvirkede omsætningen med -40 mio. kr., hvoraf -22 mio. kr. kan henføres til justering for hyperinflation. I de første 9 måneder af 2019 var omsætningen samlet set påvirket med -99 mio. kr. som følge af udsving i valutakurser. Udviklingen i ARS påvirkede omsætningen med -117 mio. kr., hvoraf -30 mio. kr. kan henføres til justering for hyperinflation.

Hartmanns samlede omsætning eksklusiv justering for hyperinflation udgjorde 604 mio. kr. i 3. kvartal (2018: 492 mio. kr.) og 1.750 mio. kr. (2018: 1.658) i årets første 9 måneder.

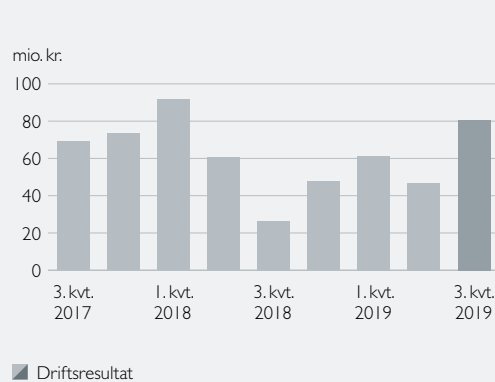
Europe

Den samlede omsætning i Hartmanns europæiske forretning steg til 374 mio. kr. (2018: 290 mio. kr.) i 3. kvartal 2019. Fortsat volumenvækst og forbedring af den gennemsnitlige salgspris bidrog til at sikre en omsætning på 330 mio. kr. (2018: 283 mio. kr.) fra forretningens salg af ægemballage, der også var positivt påvirket

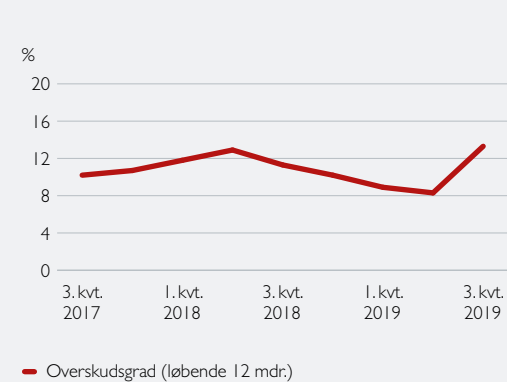
Omsætning

Driftsresultat ekskl. effekt af IAS 29

Overskudsgrad ekskl. effekt af IAS 29

Udviklingen i 3. kvartal 2019

af den tidligere omtalte licensindtægt. Som ventet steg Hartmann Technologys bidrag til omsætningen til 44 mio. kr. (2018: 6 mio. kr.) i 3. kvartal 2019.

I de første 9 måneder af 2019 steg den samlede europæiske omsætning til 1.039 mio. kr. (2018: 995 mio. kr.) med et bidrag fra kerneforretningens på 985 mio. kr. (2018: 885 mio. kr.). Omsætningen fra Hartmann Technology udgjorde 54 mio. kr. (2018: 110 mio. kr.) i årets første 9 måneder.

Americas

I den amerikanske forretning fastholdt Hartmann volumenvæksten og løftede den samlede omsætning til 218 mio. kr. (2018: 163 mio. kr.) i 3. kvartal 2019 trods den væsentlige negative effekt af valutakursudvikling i Argentina.

Hartmann skabte markant fremgang i omsætningen i Nordamerika i 3. kvartal med afsæt i fortsat volumenvækst, en positiv valutakurseffekt og en øget andel af premiumprodukter, som bidrog til at løfte den gennemsnitlige salgspris. Den igangværende kapacitetsudvidelse på Hartmanns fabrik i USA forløb planmæssigt, og den udvidede produktionskapacitet ventes fortsat taget i brug mod udgangen af 2020.

I Sydamerika fortsatte volumenvæksten i både Argentina og Brasilien, mens den samlede omsætningsvækst dog var moderat som følge af en væsentlig negativ valutakurseffekt i Argentina og en lavere andel af detailemballage til æg i begge markeder.

I årets første 9 måneder steg de amerikanske aktiviteters omsætning til 702 mio. kr. (2018: 624 mio. kr.) efter justering for hyperinflation.

Omsætningen eksklusiv justering for hyperinflation udgjorde 231 mio. kr. (2018: 202 mio. kr.) i 3. kvartal og 711 mio. kr. (2018: 663 mio. kr.) i de første 9 måneder af 2019.

Driftsresultat

I 3. kvartal løftede Hartmann driftsresultatet eksklusiv justering for hyperinflation til 81 mio. kr. (2018: 26 mio. kr.) svarende til en overskudsgrad på 13,3% (2018: 5,4%). Den positive udvikling var drevet af volumenvækst og en højere gennemsnitlig salgspris i kerneforretningen samt et højere bidrag fra Hartmann Technology og den betydelige licensindtægt fra den europæiske patentsag.

Driftsresultatet eksklusiv justering for hyperinflation steg til 188 mio. kr. (2018: 178 mio. kr.) i de første 9 måneder af 2019 svarende til en overskudsgrad på 10,8% (2018: 10,8%).

Trods en effekt af valutakursudviklingen i ARS på -4 mio. kr. var den samlede effekt af udsving i valutakurser på driftsresultatet eksklusiv justering for hyperinflation neutral i 3. kvartal. I de første 9 måneder af 2019 påvirkede den samlede effekt af udsving i valutakurser driftsresultatet eksklusiv justering for hyperinflation med -5 mio. kr. efter en effekt på -17 mio. kr. af valutakursudviklingen i ARS.

Driftsresultatet inklusiv justering for hyperinflation steg til 76 mio. kr. (2018: 13 mio. kr.) svarende til en overskudsgrad på 12,9% (2018: 2,9%) i 3. kvartal og 179 mio. kr. (2018: 165 mio. kr.) svarende til 10,3% (2018: 10,2%) i de første 9 måneder af 2019.

Europe

Den europæiske forretnings driftsresultat steg til 62 mio. kr. (2018: 12 mio. kr.) i 3. kvartal svarende til en overskudsgrad på 16,5% (2018: 4,1%). Fremgangen var drevet af et højere bidrag fra Hartmann Technology og den positive udvikling i kerneforretningen, hvor den

gennemsnitlige salgspris steg og volumenvæksten fortsatte. Derudover bidrog licensindtægten til driftsresultatet, som var negativt påvirket af højere råvarepriser.

I de første 9 måneder af 2019 steg driftsresultatet i den europæiske forretning til 119 mio. kr. (2018: 114 mio. kr.) svarende til en overskudsgrad på 11,5% (2018: 11,4%).

Americas

Hartmanns amerikanske aktiviteter øgede det samlede driftsresultat eksklusiv justering for hyperinflation til 24 mio. kr. (2018: 17 mio. kr.) svarende til en overskudsgrad på 10,5% (2018: 8,5%).

Hartmann løftede driftsresultatet i den nordamerikanske forretning som følge af den fortsatte omsætningsvækst og en væsentlig samlet effekt af styrket produktionseffektivitet og reduktion af råvareomkostninger samt en positiv valutakurseffekt.

I Sydamerika faldt driftsresultatet eksklusiv justering for hyperinflation, da omsætningsvæksten og fremgang i den gennemsnitlige salgspris ikke kunne opveje de væsentlige negative effekter af valutakursudviklingen i Argentina og betydeligt højere råvarepriser.

I de første 9 måneder af 2019 steg de amerikanske aktiviteters samlede driftsresultat til 87 mio. kr. (2018: 81 mio. kr.) eksklusiv justering for hyperinflation svarende til en overskudsgrad på 12,3% (2018: 12,3%).

Inklusiv justering for hyperinflation steg den amerikanske forretnings driftsresultat til 20 mio. kr. (2018: 4 mio. kr.) i 3. kvartal svarende til en overskudsgrad på 9,1% (2018: 2,5%) og 78 mio. kr. (2018: 68 mio. kr.) i de første 9 måneder af 2019 svarende til en overskudsgrad på 11,1% (2018: 10,9%).

Udviklingen i 3. kvartal 2019

Koncernfunktioner

Omkostninger til koncernfunktioner udgjorde 6 mio. kr. (2018: 3 mio. kr.) i 3. kvartal og 19 mio. kr. (2018: 18 mio. kr.) i de første 9 måneder af 2019.

Særlige poster

Hartmann afholdt ikke særlige poster i 3. kvartal (2018: -8 mio. kr.) eller de første 9 måneder af 2019 (2018: -30 mio. kr.). Sammenligningsperioden var påvirket af særlige omkostninger, der primært vedrørte tiltag under det gennemførte 'Perform 2018'-program.

Finansielle poster

Koncernens finansielle poster udgjorde -15 mio. kr. (2018: -7 mio. kr.) i 3. kvartal efter væsentlige negative valutakursreguleringer. I de første 9 måneder af 2019 udgjorde de finansielle poster -28 mio. kr. (2018: -46 mio. kr.).

Periodens resultat

Resultatet før skat steg til 61 mio. kr. (2018: -2 mio. kr.) i 3. kvartal og 151 mio. kr. (2018: 89 mio. kr.) i de første 9 måneder af 2019.

Skat af periodens resultat udgjorde -17 mio. kr. (2018: -3 mio. kr.) i 3. kvartal svarende til en effektiv skattesats på 27%. I de første 9 måneder af 2019 udgjorde skat af periodens resultat -44 mio. kr. (2018: -26 mio. kr.) svarende til en effektiv skattesats på 29% (2018: 29%). Den effektive skattesats eksklusiv justering for hyperinflation udgjorde 24% i både 3. kvartal og de første 9 måneder af 2019.

Hartmann løftede resultatet efter skat til 45 mio. kr. (2018: -5 mio. kr.) i 3. kvartal og 107 mio. kr. (2018: 63 mio. kr.) i de første 9 måneder af 2019.

Totalindkomst

I 3. kvartal steg totalindkomsten til 34 mio. kr. (2018: 7 mio. kr.) som følge af fremgangen i periodens resultat. I de første 9 måneder af 2019 steg totalindkomsten til 126 mio. kr. (2018: 24 mio. kr.). Udviklingen kan primært henføres til fremgangen i periodens resultat, ligesom sammenligningsperioden var påvirket af en væsentlig negativ kursregulering af dattervirksomheder.

Pengestrømme

Pengestrømmene fra driftsaktivitet steg til 130 mio. kr. (2018: 22 mio. kr.) i 3. kvartal 2019 drevet af det højere driftsresultat og ændring i koncernens driftskapital. I de første 9 måneder af 2019 steg pengestrømmene fra driftsaktivitet til 203 mio. kr. (2018: 159 mio. kr.).

Hartmann øgede pengestrømmene til investeringsaktivitet til -58 mio. kr. (2018: -32 mio. kr.) i 3. kvartal og -145 mio. kr. (2018: -70 mio. kr.) i de første 9 måneder af 2019 drevet af den løbende ekspansion af koncernens produktionskapacitet.

De samlede pengestrømme fra drifts- og investeringsaktivitet udgjorde 72 mio. kr. (2018: -9 mio. kr.) i 3. kvartal og 58 mio. kr. (2018: 89 mio. kr.) i de første 9 måneder af 2019.

Pengestrømmene fra finansieringsaktivitet var -3 mio. kr. (2018: 0 mio. kr.) i 3. kvartal og -60 mio. kr. (2018: -68 mio. kr.) i de første 9 måneder af 2019.

Finansiering

Hartmanns nettorentebærende gæld udgjorde 680 mio. kr. (2018: 620 mio. kr.) ved udgangen af 3. kvartal. Stigningen skyldes implementering af IFRS 16 pr. 1. januar 2019, som forøgede den nettorentebærende gæld med 83 mio. kr. pr. 30. september 2019 som følge af indregning og aktivering af leasingaftaler, jf. note 1.

Ved udgangen af 3. kvartal udgjorde det finansielle beredskab 353 mio. kr. (2018: 330 mio. kr.). Beredskabet udgøres af likvide beholdninger og uudnyttede trækingsfaciliteter på lån og kassekreditter. Hartmanns lån er underlagt sædvanlige finansielle covenants.

ROIC

Afkastet af den investerede kapital udgjorde 16,8% (2018: 18,9%) eksklusiv justering for hyperinflation og 15,5% (2018: 17,7%) inklusiv justering for hyperinflation.

Egenkapital

Hartmanns egenkapital var steget til 825 mio. kr. (2018: 704 mio. kr.) ved udgangen af 3. kvartal, og egenkapitalandelen udgjorde 40,3% (2018: 39,8%) med en gearing på 82,4% (2018: 88,1%).

Begivenheder efter balancedagen

Den 4. november 2019 meddelte Hartmann, at bestyrelsesformand Agnete Raaschou-Nielsen ikke genopstiller til bestyrelsen i forbindelse med den ordinære generalforsamling i april 2020. Bestyrelsen vil ved samme lejlighed nominere nuværende bestyrelsesmedlem Jan Klarskov Henriksen til posten som formand, ligesom Steen Parsholt ventes at fortsætte som næstformand. Jan Klarskov Henriksen har været medlem af bestyrelsen siden 2018, og Steen Parsholt har været medlem af bestyrelsen siden 2013 og næstformand siden 2018.

Som beskrevet i årsrapporten for 2018 er Hartmann part i enkelte retssager og tvister. I den væsentlige af disse sager har Hartmann efter balancedagen indgået et endeligt forlig med Tønder Fjernvarmeselskab vedrørende prisfastsættelse af fjernvarme leveret fra koncernens kraftvarmeværk i perioden fra 2003 til fjernvarmeleveringens ophør den 8. januar 2015. Forliget er betinget af Forsyningstilsynets godkendelse og ændrer ikke på koncernens forventninger til året, men ventes at få en positiv likviditetsmæssig effekt i 2019.

Forventninger

Hartmann forventer nu at nå en samlet omsætning i den øvre del af det tidligere udmeldte interval på 2,2-2,4 mia. kr. efter justering for hyperinflation. Overskudsgraden ventes at nå niveauet 11% eksklusiv justering for hyperinflation mod den tidligere forventning om en overskudsgrad på 9-11% eksklusiv justering for hyperinflation.

Den positive udvikling skal drives af yderligere volumenvækst, en højere gennemsnitlig salgspris og fortsat effektiv drift i kerneforretningen, mens Hartmann fortsat venter et normaliseret lavere bidrag fra Hartmann Technology sammenlignet med 2018.

Anlægsinvesteringerne ventes nu at udgøre i niveauet 250 mio. kr. eksklusiv justering for hyperinflation mod den tidligere forventning om niveauet 300 mio. kr. Tilpasningen skyldes forsinket myndighedsbehandling i forbindelse med etableringen af Hartmanns nye fabrik i Brasilien og en deraf følgende forskydning af koncernens investering i kapacitetsudvidelsen, der dog fortsat ventes ibrugtaget i 2020.

Forventninger

2019

Omsætning	Øvre del af intervallet 2,2-2,4 mia. kr.
Overskudsgrad*	~11%
Anlægsinvesteringer*	~250 mio. kr.

* Eksklusiv justering for hyperinflation

Forudsætninger

Forventningerne er baseret på valutakurserne på dagen for aflæggelse af delårsrapporten og opgjort eksklusive effekterne af eventuelle opkøb. Omsætning og driftsresultat i kerneforretningen er normalt højere i 1. og 4. kvartal end i 2. og 3. kvartal, da koncernens emballagesalg er sæsonbetonet.

Udsagn om fremtiden

Udsagnene om fremtiden i denne delårsrapport afspejler Hartmanns nuværende forventninger til fremtidige begivenheder og økonomiske resultater. Udsagnene er i sagens natur forbundet med usikkerhed, og de opnåede resultater kan derfor afvige fra forventningerne. Forhold, som kan medføre, at de opnåede resultater afviger fra forventningerne, er blandt andet udviklingen i konjunkturerne og på de finansielle markeder, ændringer i love og regler på Hartmanns markeder, udviklingen i efterspørgsel efter produkter, konkurrenceforhold samt råvarepriser. Se i øvrigt afsnittet om risikoforhold i denne delårsrapport og note 33 i årsrapporten for 2018.

Risikoforhold

I denne delårsrapport beskrives risikoforhold, der løbende påvirker Hartmanns drift og resultater. Der henvises til afsnittet om risikoforhold og note 31 i årsrapporten for 2018 for en samlet beskrivelse af Hartmanns risikoforhold.

Råvarer

Hartmann er afhængig af indkøbspriserne på de råvarer, som indgår i produktionen. I særdeleshed er virksomheden eksponeret for udsving i indkøbsprisen på returpapir og energi (elektricitet og gas), som er de væsentligste råvarer i produktionen.

Muligheden for at begrænse resultatfølsomheden i forhold til prisudviklingen på returpapir er begrænset, hvis leverancerne af de fornødne mængder skal sikres og fastholdes.

Hartmann indgår løbende fastprisaftaler med energileverandører for 6 til 12 måneder for en væsentlig del af energiforbruget. Det er dog ikke muligt at indgå fastprisaftaler med energileverandører i alle de lande, hvor Hartmann opererer.

Produktportefølje

Hartmanns portefølje af støbepaprodukter omfatter detail- og transportemballage til æg samt frugtemballage. Detailemballage til æg sælges derudover som premium- og standardprodukter. Koncernens omsætning og indtjening kan variere betydeligt som følge

af forskydninger i salget på tværs af produktkategorier, da der er væsentlige prisforskelle mellem premium- og standardprodukter samt mellem detail-, transport- og frugtemballage.

Hartmann arbejder løbende med at balancere salget af de enkelte kategorier af støbepapemballage med henblik på at imødekomme kundernes behov og optimere koncernens indtjening.

Valuta

Hartmanns valutarisiko består af henholdsvis transaktions- og translationsrisiko.

Hartmann er udsat for transaktionsrisici som følge af transaktioner på tværs af landegrænser, hvorved der opstår kontraktuelle pengestrømme i udenlandsk valuta. Valutaeksponeringen USD/CAD repræsenterer koncernens største enkeltstående transaktionsrisiko. Eksponeringen er en følge af, at størstedelen af den nordamerikanske forretnings omsætning faktureres i USD, mens hovedparten af omkostningerne afholdes i CAD. Øvrige væsentlige transaktionsrisici vedrører valutaerne CHF, EUR, GBP, HRK, HUF og PLN.

Hartmann foretager afdækning af koncernens transaktionsrisici, så de primære valutaer til stadighed er afdækket i en periode på mindst 9 og maksimalt 12 måneder.

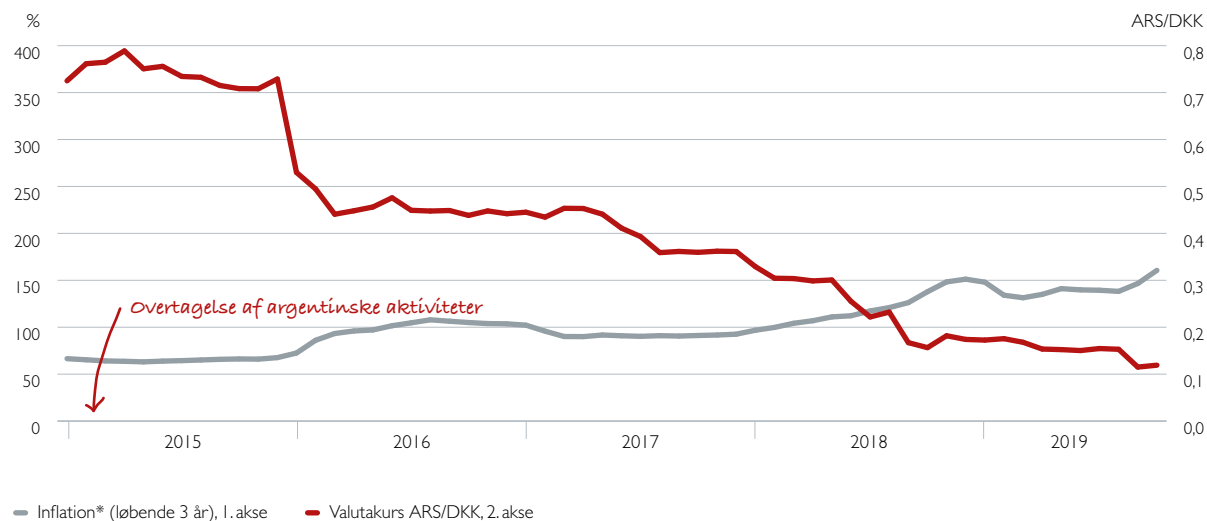
Hartmann er som følge af koncernens udenlandske dattervirksomheder udsat for translationsrisici, idet en del af koncernens indtjening og nettoaktiver vedrører udenlandske dattervirksomheder og derfor omregnes og indgår i koncernregnskabet, som præsenteres i DKK. Derudover er koncernen udsat for translationsrisici i forbindelse med ydelse af koncerninterne lån til udenlandske datterselskaber. Den største translationseksponering målt på nettoposition har Hartmann over for udenlandske dattervirksomheder, der aflægges regnskab i valutaerne ARS, BRL, CAD, HRK, HUF, ILS og USD samt på koncerninterne lån ydet i USD.

Translationsrisici forbundet med omregning af indtjening og nettoaktiver i koncernens udenlandske dattervirksomheder til DKK afdækkes ikke, da disse ikke har nogen umiddelbar likviditetsmæssig effekt og således ikke påvirker de underliggende pengestrømme direkte.

Translationsrisici relateret til koncerninterne lån afdækkes, såfremt de vurderes at kunne få en væsentlig indvirkning på koncernens resultat.

Hyperinflation i Argentina

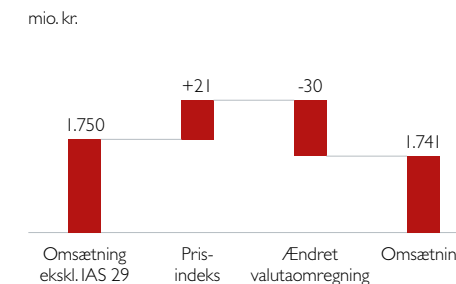
Inflations- og valutakursudvikling i Argentina

Effekt af justering for hyperinflation på udvalgte regnskabstal år til dato

mio. kr.	Ekskl. IAS 29	Prisindeks	Ændret valutaomregning	Samlet justering	Akk. 2019
Nettoomsætning	1.750	21	(30)	(9)	1.741
Driftsresultat før afskrivninger	290	(2)	(4)	(6)	284
Driftsresultat	188	(6)	(3)	(9)	179
Finansielle poster, netto	(32)	2	2	4	(28)

Effekt af justering af omsætning år til dato

Den samlede effekt på omsætningen af justering for hyperinflation efter IAS 29 i de første 9 måneder af 2019 udgøres af justering for prisindeksudvikling og effekt af den anvendte omregning fra argentinske peso til danske kroner med afsæt i kursen pr. balancedagen.

Prisindekset steg 38% i perioden, hvilket medførte en positiv effekt på 21 mio. kr. på omsætningen. Udviklingen kunne dog ikke opveje, at et fald i krydskursen på ARS/DKK fra 0,173 ved årets begyndelse til 0,119 den 30. september 2019 medførte en negativ effekt på 30 mio. kr. på omsætningen som følge af den anvendte praksis for valutaomregning med afsæt i balancedagens kurs.

Hartmanns omsætning udgjorde 1.741 mio. kr. efter en samlet negativ påvirkning af justering for hyperinflation på 9 mio. kr.

Læs mere om hyperinflation i årsrapporten for 2018 på side 23 og i note 36.

* Hyperinflationsjustering gennemføres med afsæt i det argentinske Wholesale Price Index frem til 31. december 2016 og National Consumer Price Index i Argentina fra 1. januar 2017.

Ledespåtegning

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt delårsrapporten for perioden 1. januar - 30. september 2019 for Brødrene Hartmann A/S.

Delårsrapporten, der ikke er revideret eller reviewet af selskabets revisor, er aflagt i overensstemmelse med IAS 34, "Præsentation af delårsregnskaber", som godkendt af EU og danske oplysningskrav til delårsrapporter for børsnoterede selskaber.

Det er vores opfattelse, at delårsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 30. september 2019 samt af resultatet af koncernens aktiviteter og pengestrømme for perioden 1. januar - 30. september 2019.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for udviklingen i koncernens aktiviteter og økonomiske forhold, periodens resultater og den finansielle stilling som helhed for de virksomheder, der er omfattet af koncernregnskabet samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som koncernen står overfor.

Gentofte, 13. november 2019

Direktion:

Torben Rosenkrantz-Theil
Adm. direktør

Flemming Lorents Steen
Koncernfinansdirektør

Bestyrelsen:

Agnete Raaschou-Nielsen
Formand

Steen Parsholt
Næstformand

Andy Hansen

Jan Klarskov Henriksen

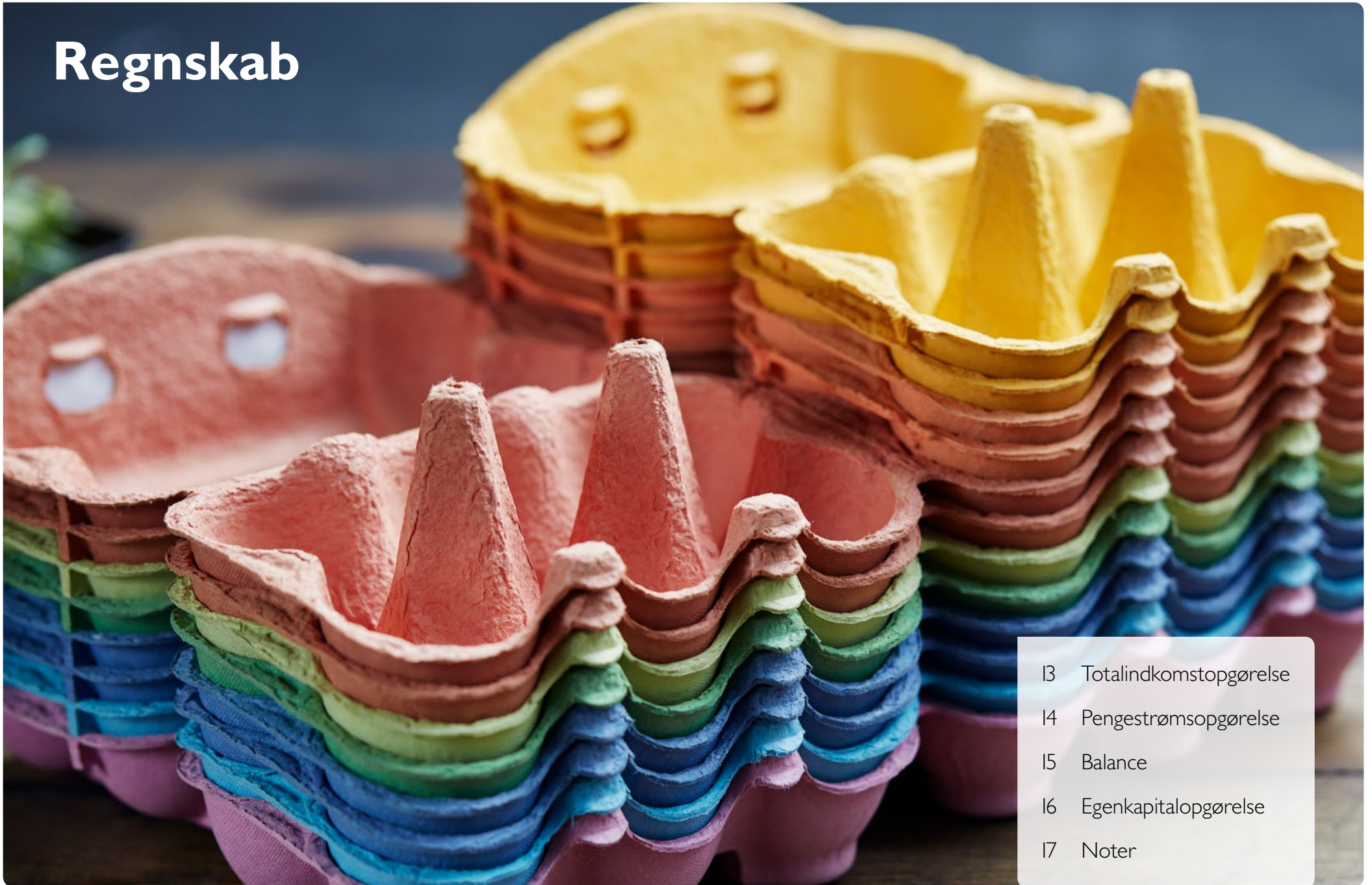
Jan Madsen

Karen Angelo Hækkerup

Marianne Schelde

Palle Skade Andersen

Regnskab

- 13 Totalindkomstopgørelse
- 14 Pengestrømsopgørelse
- 15 Balance
- 16 Egenkapitalopgørelse
- 17 Noter

Totalindkomstopgørelse

mio. kr. Koncern	3. kvartal 2019	3. kvartal 2018	Akk. 2019	Akk. 2018
Nettoomsætning	591,3	452,7	1.741,0	1.618,7
Produktionsomkostninger	(408,4)	(349,7)	(1.227,7)	(1.149,2)
Bruttoresultat	182,9	103,0	513,3	469,5
Salgs- og distributionsomkostninger	(81,8)	(72,3)	(260,6)	(233,5)
Administrationsomkostninger	(25,1)	(17,4)	(73,8)	(70,8)
Resultat af primær drift før særlige poster	76,0	13,3	178,9	165,2
Særlige poster	0,0	(8,5)	0,0	(29,9)
Resultat af primær drift	76,0	4,8	178,9	135,3
Finansielle indtægter	5,1	4,4	9,8	5,1
Finansielle omkostninger	(19,9)	(11,2)	(38,0)	(51,4)
Resultat før skat	61,2	(2,0)	150,7	89,0
Skat af periodens resultat	(16,7)	(2,7)	(43,9)	(26,0)
PERIODENS RESULTAT	44,5	(4,7)	106,8	63,0
Resultat pr. aktie i kr.	6,4	(0,7)	15,4	9,1
Resultat pr. aktie i kr., udvandet	6,4	(0,7)	15,4	9,1

mio. kr. Koncern	3. kvartal 2019	3. kvartal 2018	Akk. 2019	Akk. 2018
Periodens resultat	44,5	(4,7)	106,8	63,0
Poster som kan blive omklassificeret til resultatet:				
Valutakursregulering af udenlandske dattervirksomheder	(13,6)	(6,6)	(7,6)	(53,6)
Hyperinflationregulering af ikke-monetære balanceposter, primo	5,7	17,4	24,2	17,4
Værdiregulering af sikringsinstrumenter:				
Indregnet i anden totalindkomst	(4,2)	0,3	(1,4)	(5,0)
Overført til nettoomsætning	0,4	0,8	4,5	0,4
Overført til produktionsomkostninger	0,1	0,5	0,1	0,7
Overført til finansielle poster	(0,1)	(0,2)	(0,2)	(0,1)
Skat	0,9	(0,4)	(0,8)	1,0
Anden totalindkomst efter skat	(10,8)	11,8	18,8	(39,2)
TOTALINDKOMST	33,7	7,1	125,6	23,8

Pengestrømsopgørelse

mio. kr. Koncern	3. kvartal 2019	3. kvartal 2018	Akk. 2019	Akk. 2018
Resultat af primær drift før særlige poster	76,0	13,3	178,9	165,2
Afskrivninger	39,4	33,1	105,1	98,0
Regulering for andre ikke-kontante poster	3,6	11,6	6,0	11,5
Ændring i driftskapital mv.	17,3	(13,6)	(44,8)	(67,6)
Betalte restruktureringsomkostninger mv.	0,0	(8,8)	0,0	(18,3)
Pengestrømme fra primær drift	136,3	35,6	245,2	188,8
Modtagne renter mv.	0,6	0,5	1,9	1,3
Betalte renter mv.	(3,6)	(9,4)	(19,8)	(20,5)
Betalt selskabsskat, netto	(3,8)	(4,4)	(24,2)	(10,3)
Pengestrømme fra driftsaktivitet	129,5	22,3	203,1	159,3
Køb af immaterielle aktiver	(0,2)	0,0	(1,1)	(2,2)
Køb af materielle aktiver	(57,7)	(31,9)	(144,2)	(68,4)
Salg af materielle aktiver	0,3	0,3	0,3	0,6
Pengestrømme fra investeringsaktivitet	(57,6)	(31,6)	(145,0)	(70,0)
Pengestrømme fra drifts- og investeringsaktivitet	71,9	(9,3)	58,1	89,3
Optagelse af langfristede gældsforpligtelser	0,0	0,0	652,1	0,0
Afdrag på langfristede gældsforpligtelser	(2,8)	(0,2)	(646,3)	(2,2)
Udbetalt udbytte	0,0	0,0	(65,7)	(65,7)
Pengestrømme fra finansieringsaktivitet	(2,8)	(0,2)	(59,9)	(67,9)
PENGESTRØMME I ALT	69,1	(9,5)	(1,8)	21,4
Likvider primo	(29,8)	0,1	39,3	(28,2)
Valutakursregulering	(2,0)	3,0	(0,2)	0,4
LIKVIDER ULTIMO	37,3	(6,4)	37,3	(6,4)

Pengestrømsopgørelsen kan ikke udledes alene af det offentliggjorte regnskabsmateriale.

mio. kr. Koncern	3. kvartal 2019	3. kvartal 2018	Akk. 2019	Akk. 2018
Likvider ultimo indregnes således:				
Likvide beholdninger	77,1	54,8	77,1	54,8
Kassekreditter	(39,8)	(61,2)	(39,8)	(61,2)
Likvider ultimo	37,3	(6,4)	37,3	(6,4)

Balance

Aktiver

mio. kr. Koncern	30. sept. 2019	30. sept. 2018	31. dec. 2018
Goodwill	62,8	61,3	63,9
Øvrige immaterielle aktiver	30,5	29,0	34,9
Immaterielle aktiver	93,3	90,3	98,8
Grunde og bygninger	297,8	287,6	294,4
Produktionsanlæg og maskiner	612,1	578,5	590,2
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	14,0	15,9	15,1
Produktionsanlæg under opførelse	106,1	52,0	71,4
Materielle aktiver	1.030,0	934,0	971,1
Leasede grunde og bygninger	76,1	0,0	0,0
Andre leasede aktiver	5,2	0,0	0,0
Leasingaktiver	81,3	0,0	0,0
Kapitalandele i associerede virksomheder	3,0	3,0	3,0
Udskudt skat	45,4	44,3	48,1
Andre langfristede aktiver	48,4	47,3	51,1
Langfristede aktiver	1.253,0	1.071,6	1.121,0
Varebeholdninger	219,2	196,6	196,6
Tilgodehavender fra salg	390,6	330,1	329,7
Selskabsskat	4,4	8,1	3,4
Andre tilgodehavender	89,9	91,8	80,1
Periodeafgrænsningsposter	12,0	16,8	19,9
Likvide beholdninger	77,1	54,8	83,2
Kortfristede aktiver	793,2	698,2	712,9
AKTIVER	2.046,2	1.769,8	1.833,9

Passiver

mio. kr. Koncern	30. sept. 2019	30. sept. 2018	31. dec. 2018
Aktiekapital	140,3	140,3	140,3
Reserve for sikringstransaktioner	(1,6)	(2,4)	(3,8)
Reserve for omregningsreguleringer	(162,3)	(198,6)	(178,9)
Overført resultat	848,5	764,7	741,7
Foreslået udbytte	0,0	0,0	65,7
Egenkapital	824,9	704,0	765,0
Udskudt skat	24,0	17,1	21,4
Pensionsforpligtelser	29,4	45,5	31,7
Kreditinstitutter	634,7	613,9	616,0
Leasingforpligtelser	72,9	66,8	0,0
Offentlige tilskud	2,9	4,6	3,8
Langfristede forpligtelser	763,9	681,1	672,9
Leasingforpligtelser	9,6	8,1	0,0
Offentlige tilskud	1,0	1,5	1,0
Kassekreditter	39,8	61,2	43,9
Forudbetalinger fra kunder	37,2	2,7	6,1
Leverandørgæld	190,7	154,5	169,6
Gæld til associerede virksomheder	6,5	6,8	4,8
Selskabsskat	23,9	11,2	12,1
Hensatte forpligtelser	0,3	12,6	0,8
Anden gæld	148,4	134,2	157,7
Kortfristede forpligtelser	457,4	384,7	396,0
Forpligtelser	1.221,3	1.065,8	1.068,9
PASSIVER	2.046,2	1.769,8	1.833,9

Egenkapitalopgørelse

Koncern	2019						2018					
	Aktie- kapital	Reserve for sikrings- transaktioner	Reserve for omregnings- reguleringer*	Overført resultat	Foreslået udbytte	Egenkapital i alt	Aktie- kapital	Reserve for sikrings- transaktioner	Reserve for omregnings- reguleringer	Overført resultat	Foreslået udbytte	Egenkapital i alt
mio. kr:												
Egenkapital 1. januar	140,3	(3,8)	(178,9)	741,7	65,7	765,0	140,3	0,6	(162,4)	701,7	65,7	745,9
Periodens resultat	-	-	-	106,8	-	106,8	-	-	-	63,0	-	63,0
Anden totalindkomst												
Poster som kan omklassificeres til resultatet												
Valutakursregulering af udenlandske dattervirksomheder	-	-	(7,6)	-	-	(7,6)	-	-	(53,6)	-	-	(53,6)
Hyperinflationsregulering af ikke-monetære balanceposter, primo	-	-	24,2	-	-	24,2	-	-	17,4	-	-	17,4
Værdiregulering af sikringsinstrumenter:												
Indregnet i anden totalindkomst	-	(1,4)	-	-	-	(1,4)	-	(5,0)	-	-	-	(5,0)
Overført til nettoomsætning	-	4,5	-	-	-	4,5	-	0,4	-	-	-	0,4
Overført til produktionsomkostninger	-	0,1	-	-	-	0,1	-	0,7	-	-	-	0,7
Overført til finansielle poster	-	(0,2)	-	-	-	(0,2)	-	(0,1)	-	-	-	(0,1)
Skat	-	(0,8)	-	-	-	(0,8)	-	1,0	-	-	-	1,0
Anden totalindkomst	0,0	2,2	16,6	0,0	0,0	18,8	0,0	(3,0)	(36,2)	0,0	0,0	(39,2)
Totalindkomst i alt	0,0	2,2	16,6	106,8	0,0	125,6	0,0	(3,0)	(36,2)	63,0	0,0	23,8
Transaktioner med ejerne												
Udbetalt udbytte	-	-	-	-	(65,7)	(65,7)	-	-	-	-	(65,7)	(65,7)
Egenkapitalbevægelser i alt	0,0	2,2	16,6	106,8	(65,7)	59,9	0,0	(3,0)	(43,9)	63,0	(65,7)	(41,9)
Egenkapital 30. september	140,3	(1,6)	(162,3)	848,5	0,0	824,9	140,3	(2,4)	(206,3)	764,7	0,0	704,0

* Reserve for omregningsreguleringer indeholder reserve for valutakursreguleringer af udenlandske dattervirksomheder samt hyperinflationsregulering af ikke-monetære balanceposter primo i Argentina.

Noter

01 Anvendt regnskabspraksis

Delårsregnskabet for koncernen aflægges i overensstemmelse med IAS 34 "Præsentation af delårsregnskaber" som godkendt af EU og danske oplysningskrav for børsnoterede selskaber. Der er ikke udarbejdet delårsregnskab for moderselskabet. Delårsregnskabet aflægges i danske kroner (DKK), der er præstationsvaluta for koncernens aktiviteter og funktionel valuta for moderselskabet.

Bortset fra implementeringen af IFRS 16 er den i delårsregnskabet anvendte regnskabspraksis uændret i forhold til koncernregnskabet for 2018. Den anvendte regnskabspraksis er beskrevet i note 1 i årsrapporten for 2018, hvortil der henvises. Effekten ved overgang til IFRS 16 fremgår nedenfor.

Nye regnskabsstandarder og fortolkningsbidrag i 2019

Hartmann har implementeret alle nye og reviderede regnskabsstandarder og fortolkningsbidrag, der er godkendt af EU, og som har virkning for regnskabsår, der begynder 1. januar 2019, herunder IFRS 16.

IFRS 16

Hartmann-koncernen har med virkning fra 1. januar 2019 implementeret IFRS 16, Leases, der erstatter IAS 17 og kræver indregning i balancen af leasingaftaler, der løber i mere end 12 måneder, og hvor det leasede aktiv ikke har en lav værdi. Koncernens leasingaftaler er i den forbindelse pr. 1. januar indregnet i balancen i form af leasingforpligtelser og leasingaktiver, som repræsenterer Hartmanns ret til at bruge de underliggende aktiver.

I resultatopgørelsen medfører implementeringen, at hidtidige omkostningsførte leasingydelse nu er erstattet af afskrivninger på leasingaktiver og rentekostninger fra leasingforpligtelser.

Pr. 1. januar 2019 er balancesummen for koncernen forøget med 74,9 mio. kr. som følge af indregning af henholdsvis leasingaktiver og leasingforpligtelser. En opgørelse af beløbet fremgår nedenfor.

mio. kr.	Koncern
Leje- og leasingforpligtelser 31. december 2018	96,8
Kortfristede leasingaftaler (under 12 mdr.)	(4,7)
Leasingaftaler med lav værdi (under 0,1 mio. kr.)	(0,5)
Grundlag for indregning pr. 1. januar 2019	91,6
Tilbagediskontering	(16,7)
Leasingforpligtelse indregnet 1. januar 2019	74,9

Den forventede resultat effekt ved implementering af IFRS 16 er ud fra den aktuelle sammensætning af leasingaftaler opgjort til, at årlige leasingomkostninger på 11,8 mio. kr. erstattes af afskrivninger på 10,3 mio. kr. og renter på 2,9 mio. kr. i 2019. Implementeringen vil således medføre en positiv effekt på driftsresultatet på 1,5 mio. kr. men en samlet negativ effekt på årets resultat før skat på 1,4 mio. kr. I de første 9 måneder af 2019 har implementeringen medført en positiv effekt på driftsresultatet på 1,0 mio. kr. og en negativ effekt på resultat før skat på 1,1 mio. kr.

Aktiveringen af leasingaftaler efter IFRS 16 påvirker samtidig koncernens hoved- og nøgletal. Den investerede kapital og den nettorentebærende gæld er forøget med henholdsvis 81,3 mio. kr. og 82,5 mio. kr. pr. 30. september 2019, og ud fra den aktuelle sammensætning af leasingaftaler forventes implementeringen at medføre en reduktion i afkastet af investeret kapital (ROIC) i niveauet 0,7%-point og en reduktion i egenkapitalandelen i niveauet 1,5%-point i 2019. Det nye regelsæt for IFRS 16 ventes ikke at få nogen synlig effekt på overskudsgraden grundet den kun marginalt positive påvirkning på driftsresultatet.

Eventuel indgåelse af nye leasingaftaler i løbet af året vil medføre indregning som henholdsvis tilgange på leasingaktiver og optagelse af yderligere leasingforpligtelser, hvilket øger effekten på de nævnte regnskabsposter og nøgletal for 2019. Der er ikke indgået væsentlige nye aftaler i de første 9 måneder.

02 Væsentlige regnskabsmæssige skøn og vurderinger

Ved anvendelsen af koncernens regnskabspraksis er det nødvendigt, at ledelsen foretager vurderinger og skøn af samt opstiller forudsætninger for den regnskabsmæssige værdi af aktiver og forpligtelser, som ikke umiddelbart kan udledes fra andre kilder.

De foretagne vurderinger, skøn og forudsætninger baseres på historiske erfaringer og andre relevante faktorer, som ledelsen vurderer forsvarlige efter omstændighederne, men som i sagens natur er usikre og uforudsigelige.

De foretagne skøn og de underliggende forudsætninger vurderes løbende. Ændringer til de foretagne regnskabsmæssige skøn indregnes i den regnskabsperiode, hvori ændringen finder sted, samt fremtidige regnskabsperioder, hvis ændringen både påvirker den periode, hvori ændringen finder sted, og efterfølgende regnskabsperioder.

Der henvises til note 3 i årsrapporten for 2018 for en samlet beskrivelse af væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og usikkerheder.

Øvrige forhold

Omsætning og driftsresultat i kerneforretningen er normalt højere i 1. og 4. kvartal, da koncernens emballagesalg er sæsonbetonet.

Noter

03 Segmentoplysninger

Aktiviteter	2019						2018					
	Europe		Americas		Sum af rapporteringspligtige segmenter		Europe		Americas		Sum af rapporteringspligtige segmenter	
	3. kvrt	9 mdr.	3. kvrt	9 mdr.	3. kvrt	9 mdr.	3. kvrt	9 mdr.	3. kvrt	9 mdr.	3. kvrt	9 mdr.
Omsætning fra eksterne kunder												
Støbepapemballage	329,5	984,9	230,8	711,0	560,3	1.695,9	283,4	884,8	202,3	663,0	485,7	1.547,8
Øvrig omsætning	44,1	53,9	-	-	44,1	53,9	6,4	110,3	-	-	6,4	110,3
Nettoomsætning	373,6	1.038,8	230,8	711,0	604,4	1.749,8	289,8	995,1	202,3	663,0	492,1	1.658,1
Hyperinflationsregulering af nettoomsætning	-	-	(13,1)	(8,8)	(13,1)	(8,8)	-	-	(39,4)	(39,4)	(39,4)	(39,4)
Nettoomsætning, jf. totalindkomstopgørelse	373,6	1.038,8	217,7	702,2	591,3	1.741,0	289,8	995,1	162,9	623,6	452,7	1.618,7
Resultat af primær drift før særlige poster	61,5	119,1	24,3	87,1	85,8	206,2	11,8	113,6	17,2	81,3	29,0	194,9
Øvrige segmentoplysninger												
Afskrivninger	21,9	53,0	15,3	44,7	-	-	14,1	42,9	16,4	51,7	-	-
Investeringer i immaterielle og materielle aktiver	-	106,4	-	44,3	-	-	-	40,9	-	28,4	-	-
Nettoarbejdskapital	-	254,9	-	72,6	-	-	-	210,8	-	113,3	-	-
Investeret kapital	-	767,3	-	702,6	-	-	-	599,1	-	697,7	-	-
Segmentaktiver	-	1.084,3	-	863,5	-	1.947,8	-	869,6	-	825,5	-	1.695,2
Afstemninger												
Resultatmål												
Resultat af primær drift før særlige poster for rapporteringspligtige segmenter					85,8	206,2					29,0	194,9
Hyperinflationsregulering af resultat af primær drift før særlige poster					(4,5)	(9,4)					(13,1)	(13,1)
Ikke allokerede concernfunktioner					(5,8)	(19,3)					(3,0)	(17,8)
Elimineringer					0,5	1,4					0,4	1,2
Resultat af primær drift før særlige poster, jf. totalindkomstopgørelse					76,0	178,9					13,3	165,2
Særlige poster					0,0	0,0					(8,5)	(29,9)
Resultat af primær drift, jf. totalindkomstopgørelse					76,0	178,9					4,8	135,3
Finansielle indtægter					5,1	9,8					4,4	5,1
Finansielle omkostninger					(19,9)	(38,0)					(11,2)	(51,4)
Resultat før skat, jf. totalindkomstopgørelse					61,2	150,7					(2,0)	89,0
Aktiver												
Aktiver for rapporteringspligtige segmenter					-	1.947,8					-	1.695,2
Hyperinflationsregulering af ikke-monetære balanceposter					-	42,5					-	23,3
Ikke fordelte aktiver					-	137,5					-	110,4
Elimineringer					-	(81,6)					-	(59,1)
Aktiver, jf. balance					-	2.046,2					-	1.769,8

Noter

03 Segmentoplysninger – fortsat

§ Anvendt regnskabspraksis

Rapporteringen af forretningssegmenter er i overensstemmelse med den interne rapportering til koncerndirektion og bestyrelse. Koncerndirektion og bestyrelse udgør Hartmanns øverste operationelle ledelse (Chief Operating Decision Maker).

Hartmanns aktiviteter segmenteres med baggrund i de indrapporterende enheders geografiske placering.

Ingen operative driftssegmenter er sammenlagt for at udgøre de rapporteringspligtige segmenter.

Den interne ledelsesrapportering følger koncernens anvendte regnskabspraksis, bortset fra at de regnskabstekniske justeringer som følge af IAS 29 ikke indgår i ledelsesrapporteringen. Effekten af hyperinflationsjusteringer vises som særskilte afstemningsposter i denne note.

Forretningsmæssige beslutninger i relation til ressourceallokering og resultatevaluering for de enkelte segmenter træffes på baggrund af segmentets resultat af primær drift før særlige poster. Finansierings- og skattemæssige beslutninger træffes ud fra oplysninger for Hartmann som helhed og allokeres ikke ud på de rapporteringspligtige segmenter. Prisfastsættelse af transaktioner mellem segmenter sker på markedsvilkår.

Segmentindtægter og -omkostninger samt segmentaktiver og -forpligtelser omfatter de poster, der i den interne ledelsesrapportering direkte er henført til det enkelte segment, samt de poster der indirekte er allokeret til det enkelte segment på et pålideligt grundlag. Resultat af associerede virksomheder, finansielle poster, indkomstskatter, kapitalandele i associerede virksomheder, skatteaktiver og -passiver samt likvider og bankgæld allokeres ikke til rapporteringspligtige segmenter.

De rapporteringspligtige segmenter er:

- **Europe** omfatter produktion og salg af emballage i støbepap. Produkterne produceres på fabrikker i Europa (herunder Israel) og afsættes primært til ægproducenter, -pakkerier og detailkæder samt aftagere af industriemballage. Endvidere omfatter segmentet salg af maskiner og teknologi til producenter af støbepapemballage i udvalgte markeder.
- **Americas** omfatter produktion og salg af emballage i støbepap. Produkterne produceres primært på de nord- og sydamerikanske fabrikker og afsættes til æg- og frugtproducenter, -pakkerier og detailkæder.

04 Finansielle indtægter og omkostninger

	3. kvrt. 2019	3. kvrt. 2018	9 mdr. 2019	9 mdr. 2018
Renteindtægter, likvider mv.	0,1	0,0	0,2	0,0
Øvrige renteindtægter	0,3	0,3	1,1	0,8
Renteindtægter fra finansielle aktiver, der ikke måles til dagsværdi via resultatet	0,4	0,3	1,3	0,8
Valutakursgevinster	2,1	0,1	4,0	0,1
Gevinst på netto-monetær stilling ved hyperinflationsregulering	2,4	3,8	3,7	3,8
Afledte finansielle instrumenter	0,2	0,2	0,8	0,4
Finansielle indtægter	5,1	4,4	9,8	5,1
Renteomkostninger, kreditinstitutter	3,4	3,3	11,5	11,9
Renteomkostninger, leasinggæld	0,8	-	2,1	-
Øvrige omkostninger	1,1	0,5	2,8	1,4
Renteomkostninger fra finansielle forpligtelser, der ikke måles til dagsværdi via resultatet	5,3	3,8	16,4	13,3
Valutakurstab	14,6	7,4	21,0	37,8
Afledte finansielle instrumenter	0,0	0,0	0,6	0,3
Finansielle omkostninger	19,9	11,2	38,0	51,4
Finansielle indtægter og (omkostninger)	(14,8)	(6,8)	(28,2)	(46,3)

§ Anvendt regnskabspraksis

Finansielle indtægter og omkostninger

Finansielle indtægter og omkostninger indeholder renter, realiserede og urealiserede valutakursreguleringer, amortisering samt tillæg og godtgørelse under acontoskatteordningen. Endvidere medtages realiserede og urealiserede gevinster og tab vedrørende afledte finansielle instrumenter, der ikke opfylder kriterierne for effektiv sikring samt monetær gevinst ved regulering for hyperinflation.

Noter

05 Kategorier af finansielle instrumenter

Kategorier af finansielle instrumenter

mio. kr.	30. september 2019		30. september 2018		31. december 2018	
	Regnskabsmæssig værdi	Dagsværdi	Regnskabsmæssig værdi	Dagsværdi	Regnskabsmæssig værdi	Dagsværdi
Afledte finansielle instrumenter indgået til sikring af fremtidige pengestrømme	2,1	2,1	0,3	0,3	0,2	0,2
Finansielle aktiver anvendt som sikringsinstrumenter	2,1	2,1	0,3	0,3	0,2	0,2
Tilgodehavender fra salg	360,6	390,6	330,1	330,1	329,7	329,7
Øvrige tilgodehavender	92,1	92,1	99,6	99,6	83,3	83,3
Likvide beholdninger	77,1	77,1	54,8	54,8	83,2	83,2
Udlån og tilgodehavender	559,8	559,8	484,5	484,5	496,2	496,2
Afledte finansielle instrumenter indgået til sikring af fremtidige pengestrømme	4,2	4,2	3,6	3,6	5,3	5,3
Finansielle forpligtelser anvendt som sikringsinstrumenter	4,2	4,2	3,6	3,6	5,3	5,3
Kreditinstitutter	674,5	675,8	675,1	675,2	659,9	660,2
Øvrige forpligtelser	365,3	365,3	315,0	315,0	338,7	338,7
Finansielle forpligtelser, der måles til amortiseret kostpris	1.039,8	1.041,1	990,1	990,2	998,6	998,9

Dagsværdien af afledte finansielle instrumenter til sikring af fremtidige pengestrømme er baseret på observerbare input (niveau 2).

06 Begivenheder efter balancedagen

Den 4. november 2019 meddelte Hartmann, at bestyrelsesformand Agnete Raaschou-Nielsen ikke genopstiller til bestyrelsen i forbindelse med den ordinære generalforsamling i april 2020. Bestyrelsen vil ved samme lejlighed nominere nuværende bestyrelsesmedlem Jan Klarskov Henriksen til posten som formand, ligesom Steen Parsholt ventes at fortsætte som næstformand. Jan Klarskov Henriksen har været medlem af bestyrelsen siden 2018, og Steen Parsholt har været medlem af bestyrelsen siden 2013 og næstformand siden 2018.

Som beskrevet i årsrapporten for 2018 er Hartmann part i enkelte retssager og tvister. I den væsentlige af disse sager har Hartmann efter balancedagen indgået et endeligt forlig med Tønder Fjernvarmeselskab vedrørende prisfastsættelse af fjernvarme leveret fra koncernens kraftvarmeverk i perioden fra 2003 til fjernvarmeleveringens ophør den 8. januar 2015. Forliget er betinget af Forsyningstilsynets godkendelse og ændrer ikke på koncernens forventninger til året, men ventes at få en positiv likviditetsmæssig effekt i 2019.

Kort om Hartmann

Hartmann er verdens førende producent af ægemballage i støbepap, markedsleder inden for fremstilling af frugtemballage i Sydamerika og en af verdens største producenter af teknologi til fremstilling af emballage i støbepap. Hartmann blev stiftet i 1917, og virksomhedens markedsposition er grundlagt på baggrund af stærke teknologiske kompetencer og indgående erfaring med produktion af bæredygtig støbepap siden 1936.

Bæredygtighed

Bæredygtighed og miljøhensyn er integrerede elementer i Hartmanns forretningsmodel og strategi. Alle Hartmanns produkter er baseret på returpapir, som er en fornybar og biologisk nedbrydelig ressource. Hartmann arbejder tæt sammen med sine kunder for at understøtte behovet for bæredygtige produkter i detailhandlen og var den første producent til at tilbyde FSC-mærket såvel som CO₂-neutral detailemballage.

Markeder

Hartmanns væsentligste markeder er Europa, Sydamerika og Nordamerika, hvor koncernen har stærke markedspositioner. Virksomheden er markedsleder i Europa samt i Sydamerika, hvor produktporteføljen også omfatter frugtemballage. Hartmann har en stigende andel af det nordamerikanske marked og sælger derudover maskiner og teknologi i udvalgte markeder.

Produkter og kunder

Hartmann sælger æg- og frugtemballage til producenter og distributører samt detailkæder, som i stigende grad efterspørger bæredygtige emballageløsninger og specialiseret markedsføringsekspertise. Den alsidige produktportefølje skræddersyes til kundernes og forbrugernes behov i hvert marked. Hartmanns maskiner og teknologi sælges til producenter af emballage i støbepap i udvalgte markeder.

Produktion

Hartmanns produktionsplatform består af 12 fabrikker i Europa og Israel samt Nord- og Sydamerika. Koncernens stærke teknologiske kompetencer og omfattende erfaring med fremstilling af støbepapemballage er udgangspunktet for udvikling og vedligeholdelse af produktionsplatformen. Koncernens 2.000 medarbejdere fremstiller hvert år flere milliarder enheder støbepapemballage samt maskiner og teknologi til emballageproduktion.

Hartmann-aktien

Hartmanns aktie har været noteret på Nasdaq Copenhagen siden 1982. Der er en aktieklasse, og hver aktie har en stemme. Interesserede kan få tilsendt finansielle rapporter og selskabsmeddelelser ved tilmelding til Hartmanns nyhedstjeneste på investor@hartmann-packaging.com.

Finanskalender 2020

9. februar 2020	Frist for emner til generalforsamling
10. marts 2020	Årsrapport 2019
21. april 2020	Ordinær generalforsamling
13. maj 2020	Delårsrapport 1. kvartal 2020
19. august 2020	Delårsrapport 2. kvartal 2020
18. november 2020	Delårsrapport 3. kvartal 2020

Delårsrapporten er udgivet som selskabsmeddelelse nr. 12/2019 via Nasdaq Copenhagen på dansk og engelsk. Såfremt der er forskel på udgaverne og ved tvivlstilfælde, er den danske version gældende.

Alle varemærker såsom handelsnavne og andre fremhævede benævnelser i denne rapport er varemærkebeskyttet af og tilhører Brødrene Hartmann A/S.

© 2019 Brødrene Hartmann A/S

Brødrene Hartmann A/S

Ørnegårdsvej 18
DK-2820 Gentofte

Telefon: (+45) 45 97 00 00
e-mail: investor@hartmann-packaging.com
Web: hartmann-packaging.com

CVR-nr. 63 04 96 11